

Paríž, 29. júna 2016

Ako mieša britské referendum karty v biznise

Coface: Rozhodnutie Veľkej Británie odísť z únie bude mať pre krajinu viacero krátkodobých aj dlhodobých dopadov, najmä pokiaľ ide o biznis. Dva roky na rokovanie o novej dohode stačiť nemusia. Aké scenáre sú možné?

Referendum vo Veľkej Británii o vystúpení z Európskej únie prinieslo nielen sériu krátkodobých negatívnych reakcií na trhoch, ako pokles britskej libry na najnižšiu úroveň od roku 1985, pokles trhov Japonska, Nemecka a Francúzska o 7 až 8 %, či prepady ropy (-5 %), rast zlata (+5 %) a pokles eura oproti doláru (-3 %). Brexit prináša aj ďalšie riziká pre biznis a ekonomiku, upozorňujú na to Edouard Durand a Julien Marcilly, ekonómovia nadnárodnej spoločnosti Coface, globálneho lídra v manažovaní kreditného rizika firiem. Tá v súčasnosti hodnotí riziko insolventnosti firiem v Británii na stupnici A2, čo je nateraz nízke riziko. Coface však už revidovala rast ekonomiky krajiny.

Dopad na podnikateľov

„Ak dôveru spotrebiteľov a podnikateľov v Británii ovplyvnila politická nestabilita a nestabilita na finančnom trhu, tak sa dá už z krátkodobého pohľadu očakávať dopad na sektory, ktoré sú závislé od domácej spotreby. A to z dôvodu šetrenia domácností a vysokej inflácie,“ konštatuje Julien Marcilly. Britská libra dosiahla vo vzťahu k USD 31-ročné minimum. „Dopad to bude mať aj na investície podnikateľov. Stavebný sektor môžu negatívne ovplyvniť vysoké ceny dovážaných produktov. Paradoxne, nateraz krátkodobu z toho môžu ťažiť exportné firmy, keďže libra je veľmi nízka,“ podotýka ekonóm Coface. Ako dodáva, jedno s druhým môže zapríčiniť, že národná banka Bank of England, môže ku koncu roka znížiť sadzby. „Už teraz nás to vedie k revidovaniu predpovede rastu HDP na 1,2 % tento rok namiesto 1,8 % a pre budúci rok potom 1,1 %,“ pridáva sa Edouard Durand.

K riziku prispieva aj politická neistota, najmä keď výber premiéra môže trvať niekoľko mesiacov, hoci dvaja z lídrov tábora „leave“ (odísť) v Konzervatívnej strane – Boris Johnson a Michael Gove, sú zároveň aj lídri predvolebnej kampane. Už teraz vyvstáva otázka, či bude po britskom referende nasledovať aj škótske hlasovanie, najmä po tom, čo Škóti v plebiscite hlasovali za zotrvanie krajiny v únii. „Obdobne problémový môže byť vývoj v Severnom Írsku, ktoré má hranicu práve s členom únie – Írskom. Rizikom sú aj nedeľňajšie voľby v Španielsku. Karty môže miešať aj Taliansko, ktoré koncom roka čaká referendum o ústavných reformách, ako aj rezignácia premiéra Mattea Renziho. No a prvé tri kvartály roka 2017 sa ponesú v znamení volieb aj v Holandsku, vo Francúzsku a v Nemecku,“ podotýka Marcilly.

Riziká v obchode

Neistotu a vyššiu volatilitu z krátkodobého hľadiska posilňujú aj výzvy z dlhodobého hľadiska. „V tomto smere je, samozrejme, hlavnou otázkou dohoda medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou. Najproblematickejším je prístup na jednotný trh, ktorý zaručuje voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb, čo umožňuje najmä finančným inštitúciám z ostrovov jednoducho operovať v rámci regiónu bez potvrdení zo strany regionálnych úradov,“ upozorňuje ekonóm Coface.

Británia má po svojom oznámení o vystúpení v súčasnosti 2 roky na vyrokovanie si novej zmluvy s Európskou úniou, napriek tomu sa to z časového hľadiska javí ako nemožné to

stihnúť. Napríklad trvalo až sedem rokov, kým sa dohodla zmluva medzi EÚ a Kanadou, hoci dodnes nie je ratifikovaná. Dvojročné odpočítavanie sa tak môže predĺžiť.

Tri druhy dohôd s úniou

„Do úvahy pripadajú tri druhy dohôd s úniou. Členstvo Británie v únii na báze EEA modelu, ako má napríklad Nórsko, ktoré má plné právomoci ako členský štát únie, ale nemôže sa zúčastňovať na hlasovaní či hlasovať,“ podotýka Marcilly. Druhou možnosťou je podľa neho upravená colná bilaterálna dohoda, ako má napríklad Švajčiarsko, ktorá stanovuje prístup na jednotný trh len niektorým sektorom. „Treťou možnosťou je dohoda na spôsob WTO pravidiel, s existujúcimi colnými tarifami, bez prístupu na spoločný trh,“ dodáva ekonóm Coface.

Hocako, dohoda bude veľmi závisieť od politickej voľby budúceho britského premiéra, keďže tu musí byť kompromis medzi ekonomickými benefitmi vyplývajúcimi z prístupu na jednotný trh a politicko-regulačnými obmedzeniami. Ak sa jeden z lídrov „leave“ skupiny stane premiérom, „nórsky“ model je viac ako nepravdepodobný, no aj rokovania Británie s úniou budú veľmi chýlostivé. A omeškanie s pravidlami WTO by prinieslo zvýšenie colných sadzieb bez možnosti prístupu na jednotný trh.

Kto doplatí

V prípade najhoršieho scenára však podľa ekonómov Coface bude z dlhodobého hľadiska ekonomická cena za Brexit ešte vyššia, a to tak pre Britániu, ako aj niektoré krajiny únie:

Po prvé, v Spojenom kráľovstve sú typické konkurenčné exportné sektory napojené na trh EÚ cez dodávateľské reťazce (napríklad farmaceutický a automobilový sektor) – tie tak z dlhodobého hľadiska môžu doplatiť na vyššie colné tarify na export do krajín EÚ. „Na druhej strane, vláda tiež môže zaviesť vyššie importné tarify, najmä aby pomohla sektorom, ktoré v súčasnosti doplácajú na zahraničnú konkurenciu. Ide najmä o kovospracujúci priemysel. Dlhodobý dopad na finančný sektor, ktorý tvorí 8 % HDP, čo je dvojnásobok priemeru krajín OECD, je však v súčasnosti stále neznámy,“ podotýka Marcilly.

Po druhé, na Brexit podľa ekonóma doplatia aj krajiny v Európskej únii, ktoré majú s Britániou najsilnejšie väzby pokiaľ ide o obchod a investície, pričom ich domáci trh je veľmi malý. „Z tohto pohľadu je na tom najhoršie Írsko, nasleduje Holandsko, Belgicko, Dánsko a Švédsko, kde sa očakáva, že dopad bude o niečo menší,“ dopĺňa Edouard Durand.

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, popredný svetový hráč v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domácom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2015 skupina a jej 4 500 expertov zvýšila svoj konsolidovaný obrat na 1,490 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 100 krajinách, zabezpečuje transakcie 40 tisíc spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 660 underwriterov a kreditných analytikov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A

ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA